

РЕШЕНИЕ

№ 5288

гр. София, 19.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Б СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Любомир Василев

Членове: Ваня Н. Иванова
Виктория Недева

при участието на секретаря Донка М. Шулева
като разгледа докладваното от Любомир Василев Въззивно гражданско дело
№ 20231100507313 по описа за 2023 година

Производството е по чл.258 –чл.273 ГПК /въззивно обжалване/.

В. гр.д. №7313/2023 г по описа на СГС е образувано :

- по въззивна жалба на Застрахователно Акционерно Дружество Д.Б.Ж.И З.е“ АД гр.София ЕИК ***** срещу решение №20086418 от 05.04.2023 г по гр.д.№10701/20 г на СРС , 157 състав ; в частта , с която въззивникът е осъден да заплати на основание чл.411 ал.1 КЗ и чл.86 ал.1 ЗЗД на „ЗАД А.” АД , гр.София ЕИК ***** сумата от 15 833,94 лева – регресно вземане на застраховател по „Каско срещу застраховател по „ГО“ за заплатено застрахователно обезщетение и ликвидационни разноски за вреди по л.а. марка „Мерцедес“, модел „С 500 4 Матик“, с рег. № ***** от ПТП на 21.06.2018 г в село Дълбок извор, на ул. „Първа“ до бензиностанция „Боби Ойл“ ПТП, по вина на водача на колесен трактор „ТК 82“ с рег. № ***** , ведно със законната лихва от 26.02.2020 г. до окончателното заплащане на сумата ; сумата от 1614,18 лева лихви за забава върху посочената главница за периода 25.02.2019 г – 26.02.2020 г ; и сумата от 1099,23 лева разноски пред СРС ;
- по въззивна жалба на „ЗАД А.” АД , гр.София ЕИК ***** срещу посоченото решение на СРС , но в частта , в която описания иск за главница е отхвърлен за разликата над 15 833,94 лева до размера от 18 590,66 лева ; описания иск за лихви за забава е отхвърлен за разликата над 1614,18 лева до размера от 1895,21 лева ; както и „ЗАД А.” АД е осъдено да заплати на Застрахователно Акционерно Дружество Д.Б.Ж.И З.е“ АД гр.София ЕИК ***** сумата от 136,94 лева разноски пред СРС ;

- и по въззивна жалба на „З.Д.Е.“ АД ЕИК ***** гр.София срещу описаното решение в частта , в която Застрахователно Акционерно Дружество Д.Б.Ж.И З.е“ АД гр.София ЕИК ***** е осъдено да заплати на основание чл.411 ал.1 КЗ и чл.86 ал.1 ЗЗД на „ЗАД А.” АД , гр.София ЕИК ***** сумата от 15 833,94 лева – регресно вземане на застраховател по „Каско срещу застраховател по „ГО“ за заплатено застрахователно обезщетение и ликвидационни разноски за вреди по л.а. марка „Мерцедес“, модел „С 500 4 Матик“, с рег. № ***** от ПТП на 21.06.2018 г в село Дълбок извор, на ул. „Първа“ до бензиностанция „Боби Ойл“ ПТП, по вина на водача на колесен трактор „ТК 82“ с рег. № ***** , ведно със законната лихва от 26.02.2020 г. до окончателното заплащане на сумата ; сумата от 1614,18 лева лихви за забава върху посочената главница за периода 25.02.2019 г – 26.02.2020 г ; и сумата от 1099,23 лева разноски пред СРС.

Въззивникът Застрахователно Акционерно Дружество Д.Б.Ж.И З.е“ АД излага доводи за неправилност на решението на СРС в обжалваната част . Незаконосъобразно СРС е приел , че вина за процесното ПТП носи водача на колесен трактор „ТК 82“ с рег. № ***** , докато всъщност вината е на водача на л.а. марка „Мерцедес“, модел „С 500 4 Матик“, с рег. № ***** или евентуално има съпричиняване от страна на последния . Изпреварването в населено място е нарушение на ЗДВП. Съставеният протокол за ПТП няма материална доказателствена сила , защото органите на МВР не са присъствали на ПТП , а са дошли по-късно .

Въззивникът „ЗАД А.” АД излага доводи за неправилност на решението на СРС в обжалваната част . За стойността на вредите по л.а. марка „Мерцедес“, модел „С 500 4 Матик“, с рег. № ***** трябва да се кредитира т.3 от САТЕ , в която е посочена средната пазарна цена на ремонта . По делото не е доказано автомобилът да е бил с подменени оригинални части , поради което не трябва да се вземат предвид цени на части от алтернативните доставчици .

Въззивникът „З.Д.Е.“ АД ЕИК ***** гр.София /трето лице помагач на ответника Застрахователно Акционерно Дружество Д.Б.Ж.И З.е“ АД / излага доводи за неправилност на решението на СРС в обжалваната част . Неправилно СРС е приложил чл.392 ал.1 КЗ при сключени две застраховки „ГО“ – първата със „З.Д.Е.“ АД и втората със Застрахователно Акционерно Дружество Д.Б.Ж.И З.е“ АД . Трябва да се приложи чл.484 КЗ , според който е недопустимо да се сключат две застраховки „ГО“ за припокриващи се периоди .

Незаконосъобразно СРС е приел , че вина за процесното ПТП носи водачът на колесен трактор „ТК 82“ с рег. № ***** , докато всъщност вината е на водача на л.а. марка „Мерцедес“, модел „С 500 4 Матик“, с рег. № ***** или евентуално има съпричиняване от страна на последния . Не трябва да се кредитира САТЕ като не е ясно каква и била скоростта на л.а. марка „Мерцедес“ , дали водачът му е подал сигнал за изпреварване и дали е управлявал МПС със съобразена скорост .

„ЗАД А.” АД е подало писмен отговор , в който оспорва въззивната жалба на Застрахователно Акционерно Дружество Д.Б.Ж.И З.е“ АД. Счита , че решението на СРС е правилно в осъдителната му част като липсват доказателства за пълна или частична вина за

ПТП на водача на л.а. марка „Мерцедес“, модел „С 500 4 Матик“, с рег. № ***** . Не трябва да се кредитират показанията на св.С. , защото същите противоречат на събраните по делото доказателства .

„З.Д.Е.“ АД ЕИК ***** гр.София /трето лице помагач на ответника Застрахователно Акционерно Дружество Д.Б.Ж.И З.е“ АД / е подало писмен отговор , в който оспорва въззивната жалба на „ЗАД А.“ АД . СРС правилно е приел обезщетението да се определи по средни пазарни цени . Л.а. марка „Мерцедес“, модел „С 500 4 Матик“, с рег. № ***** е бил на повече от 4 години и не се е налагало ремонтирането му да стане в официален сервиз . С нови части ремонтът по средни пазарни цени е 15 599,39 лева т.е. официалният сервиз има завишени цени , но е направена отстъпка .

Други писмени отговори на въззивните жалби не са постъпили .

Въззивните жалби са допустими. Решението е връчено на въззивниците на 12.04.2023 г и е обжалвано в срок на 20.04.2023 г /по пощата/ , на 25.04.2023 г и на 26.04.2023 г .

Налице е правен интерес на въззивниците за обжалване решението на посочените части от решението на СРС .

След преценка на доводите в жалбата и на доказателствата по делото , въззивният съд приема за установено следното от фактическа и правна страна :

Във връзка с чл.269 ГПК настоящият съд извършва служебна проверка за нищожност и за недопустимост на съдебното решение в обжалваната част , като такива основания в случая не се констатира . Относно доводите за неправилност съдът /принципно/ е ограничен до изложените във въззивната жалба изрични доводи , като може да приложи и императивна норма в хипотезата на т.1 от Тълкувателно решение №1 от 09.12.2013 г по тълк.дело №1/2013 г на ОСГТК на ВКС .

За да уважи иска СРС е приел от фактическа страна следното .

Според комбинирана застрахователна полица № 0000596394 от 05.09.2017 г ищецът и „БМ Лизинг“ ЕАД са сключили договор за имуществена застраховка „Каско“ за лек автомобил марка „Мерцедес“, модел „С500 4 Матик“ с рег. № ***** , с период на покритие на застраховката от 13:00 часа на 05.09.2017 г. до 23:59 часа на 04.09.2018 г. при клауза „П“ - пълно каско. Видно от приложения по делото Добавък № 2/12.03.2018 г. всички права и задължения по застрахователната полица са прехвърлени на Б.Д.М..

Не е спорно между страните , че по посочения застрахователен договор за застраховка „Каско“ ищецът е заплатил застрахователно обезщетение в размер на 19 744,48 лв., разходи за репатриране на застрахованото МПС в размер на 219,55 лв. и е сторил ликвидационни разходи в размер на 15 лв.

Не се спори , че е налице договор за застраховка „ГО“ за колесен трактор „ТК 82“, рег. № ***** от страна на ответника .

Ищецът е изпратил регресна покана до ответника за възстановяване на платеното застрахователно обезщетение, отговор на която ответникът е изпратил на 18.11.2018 г., с

който не признава регресното вземане на ищеца. На 07.02.2019 г. ищецът е изпратил цялата ликвидационна преписка на ответника, която последният видно от положение печат е получил на 11.02.2019 г.

Според разпечатка от електронния сайт на Гаранционен фонд и Застрахователна полица № BG/07/117001971894 към момента на настъпване на процесното ПТП - 21.06.2018 г. за колесен трактор „ТК 82“, рег. № ***** е била сключена и друга застраховка „ГО – с третото лице - помагач „З.Д.Е.“ АД, с начало на застрахователното покритие от 00,00 ч. на 15.7.2017 г. до 23,59 ч. на 14.07.2018 г.

От протокол за ПТП № 1674449 от 21.06.2018 г., уведомление за щета, опис на щетите, опис - заключение по щета, възлагателно писмо, калкулация - ремонт, приемо- предавателен протокол, фактура от 13.07.2018 г., доклад по щета, платежно нареждане, транспортен лист, фактура от 16.07.2018 г., фактура от 03.07.2018 г., платежно нареждане от 26.07.2018 г., се установява, че в срока на застрахователното покритие, на 21.06.2018 г. в село Дълбок извор, на ул. „Първа“ до бензиностанция „Боби Ойл“ е реализирано пътнотранспортно произшествие между лек автомобил марка „Мерцедес“, модел „С500 4 Матик“ с рег. № ***** и колесен трактор „ТК 82“, рег. № ***** , в резултат на което на лек автомобил марка „Мерцедес“, модел „С500 4 Матик“ с рег. № ***** са нанесени щети.

Според удостоверение рег. № 103000-1481/30.01.2019 г. на МВР, ОД на МВР - Пловдив, сектор „Пътна полиция“, във връзка е настъпилото на 21.06.2018 г. в село Дълбок извор ПТП е реализирана административнонаказателната отговорност на З.П. С. за виновно допускане на ПТП като водач на колесен трактор „ТК 82“, рег. № ***** , като наказателното постановление е надлежно връчено, не е обжалвано и е влязло в сила.

По делото са представени съставения на водача на колесен трактор „ТК 82“, рег. № ***** - З.П. С., акт за установяване на административно нарушение № 362/21.06.2018 г., наказателно постановление, обяснителна записка и Протокол за ПТП № 1674449/21.06.2018 г.

Видно от писмо от трето неучастващо в делото лице - „С.С.М.“ ЕАД /оторизиран генерален представител на Mercedes - Benz AG за България / гаранционният срок на нови леки автомобили Mercedes - Benz е 24 месеца от датата на първата регистрация или пускане в експлоатация, но не по-късно от 42 месеца от датата на производството. Процесния автомобил „Мерцедес“, модел „С500 4 Матик“ е с първа регистрация 20.03.2014 г. и липсват данни за гаранционните условия на същия.

Според разпитания пред СРС свидетел З.П. С. , същият е участвал в процесното ПТП . Управлявал трактор по двулентов път . Когато навлизал от дясна към лява лента , за да влезе в бензиностанцията , другият автомобил явно го изпреварвал , за да влезе той пръв в бензиностанцията. Въпросният автомобил обикновено карал с бясна скорост. С. подал мигач и когато завил наляво, другият автомобил се забил в предната гума на трактора. Преди да започне маневрата С. погледнал на огледалото , но не видял другия автомобил. После си платил глобата, тъй като го изкарали виновен. На пътя няма маркировка, а

бензиностанцията се намира на пътя , а не на кръстовище.

Според приетата пред СРС САТЕ на вещото лице инж.Й.Й. механизмът на ПТП е следният . На 21.06.2018 г. колесен трактор „ТК 82“, рег. № ***** се движи в село Дълбок извор по ул. „Първа“, където водачът предприема маневра ляв завой за навлизане в бензиностанция „Боби Ойл“, като не пропуска и реализира ПТП с попътно изпреварващия го от ляво лек автомобил марка „Мерцедес“, модел „С500 4 Матик“ с рег. № ***** . Нанесените вреди на автомобил марка „Мерцедес“, модел „С500 4 Матик“ с рег. № ***** от техническа гледна точка се намират в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото ПТП при изяснения механизъм. Стойността на щетите по средни пазарни цени е 18 356,11 лв. като се вземат предвид срока на експлоатация на автомобила - 4 години, 3 месеца и 1 ден. Обичайните разноски за ликвидиране на щета по риск Каско при ПТП са в размер на 15 лв. Определено е, че първоначалното съприкосновение на превозните средства е настъпило: по дължина на пътното платно - на разклона на пътното платно за бензиностанция „Боби Ойл“; по широчина на пътното платно - на около 6,2 - 6,5 в ляво от десния край на платното за движение, считано по посока на ориентация на превозните средства. Вещото лице е посочило, че предвид деформациите по лек автомобил марка „Мерцедес“ , неговата скорост към момента на удара е била не повече от 40 км/ч., а скоростта на движение на трактора най-вероятно е била около 15 км/ч. . При направена симулация е установено , че към момента, в който тракторът се е отклонил наляво, лек автомобил „Мерцедес“ се е намирал на разстояние 18,44 м., а към момента на предприемане на маневра завой на трактора, лекият автомобил се е намирал на 15,41 м и 1,39 сек. от удара, опасната зона на автомобила е 23,78 м и водачът не е имал техническа възможност да предотврати произшествието. Непосредствено преди удара лек автомобил „Мерцедес“ се е движил направо в лентата за насрещно движение, а трактора е извършвал маневра завой наляво. Вещото лице е определило действителната стойност на МПС „Мерцедес“ към датата на настъпване на застрахователното събитие в размер на 137 060 лв., а към датата на сключване на комбинирана застрахователна полица е в размер на 152 177 лв. Стойността на уврежданията по лекия автомобил при извършване на ремонт и с алтернативни части е 15 599,39 лв. Извършените ремонтни дейности, съгласно приложената фактура № 2211005616 от 13.07.2018 г., издадена от „С.С.Р.“ ЕАД е било необходимо да бъдат извършени с оглед отстраняване на уврежданията по автомобила, както и че всички вложени части, труд и материали са били използвани за отремонтване на процесната щета. Средната пазарна цена за извършване на превоз на репатрирания автомобил от село Дълбок извор до гр. Пловдив е 225 лв. е ДДС при разстояние 50 км. Вещото лице счита , че по отношение на увреждения лек автомобил не е налице тотална щета, а увредените части не могат да бъдат реализирани на свободния пазар, тъй като са увредени до степен, която не позволява тяхното възстановяване.

От правна страна СРС е приел следното . Основателността на предявения осъдителен иск по чл. 411 КЗ се обуславя от установяване на правопораждащ фактически състав, който включва следните елементи: 1/ наличие на валиден и действащ към датата на процесното

ПТП договор за имуществено застраховане, сключен между ищеца като застраховател и собственика на увредения автомобил; 2/ заплащане на застрахователно обезщетение от ищеца - застраховател на застрахования в изпълнение на сключения между тях договор; 3/ отговорност на предизвикалия ПТП водач по чл.45 ал.1 ЗЗД, възникнала при осъществяване изискуемите елементи на непозволеното увреждане - деяние, противоправност, настъпили в причинна връзка е деянието вреди и вина, която по арг. от чл. 45, ал. 2 ЗЗД се предполага; 4/ наличие на валидно застрахователно правоотношение между делинквента и ответника по застраховка „Гражданска отговорност“ със застрахователно покритие към датата на ПТП.

В случая е доказано възникването на регресно вземане на ищеца за платеното от него застрахователно обезщетение за вредите, причинени на застрахования при ищеца по застраховка „Каско“ лек автомобил марка „Мерцедес“, модел „C500 4 Матик“ с рег. № *****, от виновното поведение на водача на колесен трактор „ТК 82“, рег. № *****, застраховано по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ при ответното дружество.

Според представените писмени и гласни доказателства и САТЕ механизмът на ПТП е следният . На 21.06.2018 г колесен трактор „ТК 82“, рег. № ***** се движи в село Дълбок извор по ул. „Първа“, където водачът предприема маневра ляв завой за навлизане в бензиностанция „Боби Ойл“, като не пропуска и реализира с попътно изпреварващия го от ляво лек автомобил марка „Мерцедес“, модел „C500 4 Матик“ с рег. № *****. От неоспореното заключение на изслушаната САТЕ се установиха допълнителни елементи относно механизма на настъпване на процесното ПТП, в това число, че водачът лек автомобил марка „Мерцедес“ се е намирал в лентата за насрещно движение на 18,44 м от колесния трактор, когато водачът на трактора е предприел маневра завой наляво.

При тези данни може да се обоснове извод, че към момента на предприемане на маневра завой на ляво от страна на водача на трактора, водачът на лек автомобил „Мерцедес“ е изпреварвал други попътно движещи се автомобили в дясната лента, включително процесния трактор. При така установения механизъм на настъпване на процесното ПТП, вината е на водача на колесния трактор, който е нарушил разпоредбата на чл. 25 ЗДвП. Съгласно чл.25 ал.1 ЗДвП водач на пътно превозно средство, който ще предприеме каквато и да е маневра, като например да заобиколи пътно превозно средство, да излезе от реда на паркираните превозни средства или да влезе между тях, да се отклони надясно или наляво по платното за движение, в частност за да премине в друга пътна лента, да завие надясно или наляво за навлизане по друг път или в крайпътен имот, преди да започне маневрата, трябва да се убеди, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които се движат след него, преди него или минават покрай него, и да извърши маневрата, като се съобразява е тяхното положение, посока и скорост на движение. В случая може да се направи несъмнен извод, че водачът на колесния трактор е предприел маневра за завой наляво, при която маневра **той е бил длъжен да пропусне изпреварващият го лек автомобил „Мерцедес“**. Неизпълнението на това задължение, визирано в чл. 25, ал. 1 и 2 ЗДвП е довело до настъпване на ПТП .

Според СРС този извод не се променя от показанията на св. С. данни, че същият е погледнал в огледалото и не видял автомобила . По делото са събрани достатъчно доказателства, които обосновават извод, че към момента на предприемане на маневра завой наляво от страна на водача на трактора, лек автомобил „Мерцедес“ се е намирал в лявата лента, която е за насречно движение и е бил на около 18 м. от трактора. За водача на трактора е било възможно да възприеме движещия се в лентата за насречно движение в същата посока лек автомобил. Поради констатираното противоречие не трябва да се кредитират показанията на св. С. в тази им част, тъй като същите не кореспондират на останалите доказателства, и от друга страна, е напълно възможно свидетелят да не помни детайли около настъпилото ПТП предвид времето, което е изминало от тогава.

Според СРС недоказано е релевираното от ответника възражение за съпричиняване в резултат на действия от страна на водача на лек автомобил „Мерцедес“, изразяващо в предприемане на маневра за изпреварване на кръстовище и след като друг движещ се пред него автомобил, който е подал мигач за предприемане на маневра завой наляво, както и поради движение е превишена и несъобразена скорост. На първо място, от заключението на изслушаната САТЕ се установи, че лек автомобил „Мерцедес“ се е движил със скорост 40 км/ч. и доколкото по делото липсват данни за поставен пътен знак, ограничаващ скоростта на движение на процесния път, то същият се е движил в рамките на допустимата максимална скорост на движени в рамките на населено място - 50 км/ч. По делото липсват данни и за специфична метрологична обстановка или на пътната настилка, които да налагат движение на автомобила е по-ниска скорост от максимално допустимата. Ето защо лек автомобил „Мерцедес“ се е движил със съобразена е пътната обстановка и ограниченията, въведени със ЗДВП скорост. От показанията на св. С. се установява , че процесната бензиностанция, към която същият е предприел маневра завой наляво, не се намира на кръстовище, поради което не може да се приеме, че водачът на лек автомобил „Мерцедес“ е предприел изпреварване на кръстовище. От друга страна и видно от заключението на САТЕ, лек автомобил „Мерцедес“ се е намирал на 15,41 м и 1,39 сек. трактора в момента, в който водачът на трактора е предприел маневра завой наляво, опасната му зона се намира на 23,78 м., поради което водачът не е имал техническа възможност да предотврати произшествието. Доказана е и причинно-следствената връзка между настъпилото ПТП и уврежданията на лекия автомобил.

Според СРС размерът на вредите следва да се определи **съобразно действителната стойност на вредата** към момента на настъпване на застрахователното събитие. Съгласно чл.386, ал.2 КЗ застрахователното обезщетението трябва да бъде равно на размера на вредата към деня на настъпване на събитието . От съществено значение е размерът на действително причинените вреди, като обезщетението не може да надвишава действителната (при пълна увреда) или възстановителната (при частична увреда) стойност на застрахованото имущество, т. е. стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго от същия вид и качество (чл. 400, ал. 1 от КЗ, съответно стойността, необходима за възстановяване на имуществото е ново от същия вид и качество,

в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка (чл. 400, ал. 2 КЗ). Застрахователното обезщетение не може да надвишава действителната стойност на имуществото към момента на застрахователното събитие, а от своя страна действителната стойност не може да надвишава пазарната му стойност. Следователно застрахователят по „ГО“ в хипотеза на регрес спрямо него заплаща само стойността на вредите, дължащи се на унищожаване или повреждане на вещта до размера на нейната действителна стойност към момента на осъществяване на застрахователното събитие - без овехтяване (Решение № 52 от 08.07.2010 г. по т. д. № 652/2009 г. на ВКС, I ТО). При нейното пълно или частично унищожаване тази действителна стойност се определя от пазарната цена, по която вещ от същото качество и вид може да бъде купено. В този смисъл е съдебната практика на ВКС, според която действителната стойност на вредата по смисъла на чл. 273, ал. 2 и чл. 203 КЗ (отм.) - сега чл. 400 КЗ, е пазарната стойност, достатъчна към момента на увреждането за закупуването на имущество от същия вид, респ. пазарната стойност на ремонта за отстраняване на настъпилата вреда (Решение № 115/9.07.2009 г. по т. д. № 627/2008 г. на ВКС, ТК, II ТО), като при определяне на обезщетението съдът, ползвайки заключение на вещо лице, не е обвързан при кредитирането му да проверява дали не се надвишават минималните размери по Методиката към Наредба № 24/08.03.06 г. на КФН /в този смисъл Решение № 165 от 24.10.2013 г. по т. д. № 469/2012 г. на ВКС, II ТО; Решение № 52 от 08.07.2010 г. по т. д. № 652/2009 г. на ВКС, I ТО; Решение № 109 от 14.11.2011 г. по т. д. № 870/2010 г. на ВКС, I ТО; Решение № 52 от 08.07.2010 г. по т. д. № 652/2009 г. на ВКС, I ТО/.

Според СРС при имуществените застраховки, стойността на дължимото застрахователно обезщетение се определя, както следва: ако автомобилът е бил пуснат в експлоатация преди не повече от три години и е бил отремонтиран в официален сервиз на марката дължимата застрахователна сума е тази, по която е бил отремонтиран автомобилът в официалния фирмен сервиз и която е отразена в издадените от фирмения сервиз във връзка с ремонта фактури. При липса на посочените две условия, т. е. ако автомобилът е бил пуснат в експлоатация преди повече от три години или отремонтирането е станало не в официален сервиз на марката, дължимата застрахователна сума се определя на база средната пазарна цена, т. е. изхожда се от възстановителната стойност на имуществото. Ето защо ако увреденият автомобил е бил в гаранционен срок, обезщетението следва да се определи по цени за ремонт, каквито е необходимо да се заплатят в оторизирания сервиз, щом това е условие за заплащане на гаранцията. В този случай се приема, че е оглед периода на експлоатация, считано от годината на производство на автомобила (3 или 5 години в зависимост от конкретно определения от продавача или производителя гаранционен срок), този автомобил обективно има характеристиките на нов, както и всички негови съставни части са нови и оригинални. При тази хипотеза, при настъпване на застрахователно събитие, увреденото лице ще бъде изцяло удовлетворено, в случай че изцяло бъдат заместени повредените автодетайли с нови оригинални авточасти. Ако обаче няма причина автомобилът да се ремонтира в сервиз с цени над средните с оглед запазване на гаранцията на автомобила, дължимото от ответника обезщетение **не може да надхвърля средните**

пазарни цени за труд и за нови авточасти и детайли. Тежестта за доказване размера на дължимото обезщетение е на ищеца. В случая по делото липсват данни за необходимостта ремонтването на автомобила да бъде извършено в оторизиран сервиз, в това число и влагането на оригинални части и детайли е оглед запазване на гаранцията, доколкото от писмото на оторизирания представител, се установи, че гаранционните срокове за нови автомобили е 2 години от датата на първа регистрация, и не по-вече от 4 години от датата на производството. Според САТЕ увреденият автомобил **е бил в експлоатация 4 години, 3 месеца и 1 ден, и липсват доказателства да е бил в гаранционен срок.** Ето защо и доколкото към датата на събитието автомобилът е бил в експлоатация над 4 години от датата на производство, съдът не може да приеме при липса на доказателства, че същият е подлежал на гаранционно обслужване. Следователно средната пазарна цена следва да бъде формирана на база цени на всички доставчици - на нови оригинални части и алтернативни такива, която според заключението на САТЕ е **15 599,39 лв.** Към така определена действителната стойност на вредите следва да се прибавят и ликвидационните разходи в размер на 15 лв., за които липсва спор между страните. По отношение на разходите за репатриране на автомобила, видно от заключението на САТЕ средната пазарна цена на тази услуга, съобразено е разстоянието между село Дълбок извор и гр. Пловдив е 225 лв. е ДДС, а претенцията на ищеца в по-малък размер, поради което същата се явява изцяло основателна в предявения размер от 219,55 лв. Така, общо дължимото обезщетение, за което ответното дружество отговаря въз основа на регресната претенция е в размер на **15 833,94 лв.**, до който размер се явява основателна претенцията на ищеца, а за горницата до пълния предявен размер същата подлежи на отхвърляне.

Според СРС не е налице подзастраховане. От заключението на изслушаната САТЕ се установи, че действителната стойност на лек автомобил марка „Мерцедес“, модел „С500 4 Матик“ с рег. № ***** към датата на сключване на застрахователния договор по имуществена застраховка „Каско“ е в размер на 152177 лв. Застрахователната сума, според приложената по делото застрахователна полица е 92032,54 евро, или 180 000 лв. Следователно не е налице подзастраховане, а надзастраховане, в която хипотеза съгласно чл. 388, ал.1 от КЗ извън случаите по чл. 387, ал. 1, ако е уговорена по-голяма застрахователна сума от действителната застрахователна стойност, съответно възстановителната застрахователна стойност на застрахованото имущество, договорът остава в сила, като всяка от страните може да поиска застрахователната сума да се намали до размера на действителната, съответно до възстановителната стойност. В случая действителния размер на вредите не надвишава действителната стойност на застрахования автомобил, поради което отговорността на застрахователя не подлежи на намаляване.

Според СРС за колесен трактор „ТК 82“, рег. № ***** към датата на настъпване на процесното ПТП е имало валидни две застраховки „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, съответно при ответника, и третото лице-помагач. Отношенията във връзка с многократното застраховане са уредени в сега действащия КЗ. Съгласно чл.392 ал.1 КЗ многократно застраховане възниква, когато един и същ интерес е застрахован срещу

един и същ застрахователен риск при повече от един застраховател и сборът от отделните застрахователни суми надвишава размера на действителната застрахователна стойност или размера на действително претърпените вреди. В този случай всеки застраховател отговаря в такава пропорция, в каквата застрахователната сума по сключената с него застраховка се отнася към общата застрахователна сума на всички застраховки, като застрахованият не може да получи общо от застрахователите повече от действително претърпените вреди. Според ал.2 на същия член в случаите на многократно застраховане при застраховки "Гражданска отговорност" ползвателят на застрахователни услуги може да насочи претенцията си до размера на застрахователната сума срещу всеки един от застрахователите, а в отношенията между тях отговорността на всеки от застрахователите в обезщетяването на вредите от застрахователното събитие се определя в такава пропорция, в каквата застрахователната сума по сключената с него застраховка се отнася към общата застрахователна сума на всички застраховки, като застрахованият не може да получи общо от застрахователите повече от действително претърпените вреди. От анализа за цитираните разпоредби може да се обоснове извод, че пропорционалната отговорност на застрахователите при застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите се прилага само в отношенията между тях, а застрахования или увреденото лице могат да насочат претенцията си предпочитателно към когото и да е от застрахователите. Отговорността на предпочетенния застраховател е лимитирана до размера на действителния размер на претърпените вреди. Настоящото производство е образувано въз основа на регресна претенция на платилия застрахователно обезщетение застраховател по имуществена застраховка „Каско“ и по аргумент от чл.411, ал. 1 КЗ същият встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка "Гражданска отговорност" - до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне. Следователно суброгирайки се с правата на застрахования, който е собственик на увреденото имущество, първият има същите права, които законът е предоставил на собственика на увреденото лице, а именно да избере срещу кой от застрахователите на делинквента да предяви регресната си претенция. В тази хипотеза и по арг. от чл.392 ал.2 ГПК застрахователят по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, който е платил обезщетение във връзка с настъпило застрахователно събитие при многократно застраховане има право да упражни регресни права срещу другия застраховател, пропорционално на размера на застрахователната сума по договора за застраховка.

Решението на СРС е правилно, като мотивите му се споделят напълно и от настоящия съд. Съгласно разпоредбата на чл.411 от КЗ заплатилият вредите застраховател по „Каско“ има правото да възстанови платеното от делинквента или от застрахователя по договор за застраховка „Гражданска отговорност“, встъпвайки в правата на увредения. Предпоставките за основателност на тази претенция са: наличието на валидно имуществено застрахователно правоотношение между застрахователя и увредения; настъпването на застрахователно събитие – увреждане на застрахованото имущество; възстановяване на вредите от застрахователя; и валидна застраховка „Гражданска отговорност“ между ответника и

виновния водач .

В случая ищецът е застраховател по „Каско“ и е представил доказателства за настъпването на процесното ПТП, които подробно и изчерпателно са анализирани и са взети предвид от първоинстанционния съд . От тях се стига по категоричния извод , че вината за процесното ПТП е изцяло на З.П. С. , който е управлявал колесен трактор „ТК 82“, рег. № *****. В този смисъл е протоколът за ПТП съставен след посещение на място от служителите на МВР , а на С. е издадено наказателно постановление за произшествието . Правилно СРС не е кредитирал показанията на С. относно вина или съпричиняване от страна на водача на л.а. марка „Мерцедес“, модел „С 500 4 Матик“, с рег. № *****. При установената от САТЕ – според уврежданията при автомобилите - ниска скорост при удара , версията , че С. не е забелязал лекия автомобил , който се движел „с бясна скорост“ е очевидно изопачаване на фактите от инцидента и защитна теза на виновния водач С.. Последният е нарушил чл.25 ал.1 ЗДвП , като при предприемане на завой наляво не е пропуснал изпреварващия го лек автомобил „Мерцедес“ . Няма данни на мястото на ПТП да е имало забрана за изпреварване чрез съответен пътен знак и/или пътна маркировка.

Правилно СРС е взел предвид стойността на ремонта на увредения автомобил по средни пазарни цени , включително като се съобразят алтернативни доставчици и данни от поне три сервиза . Съгласно трайната практика на ВКС при увредено МПС застрахователното обезщетение трябва да бъде възстановено от застрахователя по „ГО“ доколкото съответства на средните пазарни цени – решение №147 от 06.10.2009 г по т.д. № 85/2009 г, ТК, II ТО на ВКС , решение №52 от 08.07.2010 г по т.д.№652/09 г на ВКС, I ТО , решение №79 от 02.07.2009 г по т.д.№156/09 г на ВКС, I ТО и др. По-високо обезщетение изплатено от застрахователя по „Каско“ сума не обвързва ответника като застраховател по „ГО“ .

В случая според приетата пред СРС САТЕ стойност на щетите върху л.а. марка „Мерцедес“, модел „С 500 4 Матик“, с рег. № ***** от процесното ПТП по средни пазарни цени е 15 599,39 лв. По делото не са представени доказателства , че процесното МПС е било в гаранция , нито че е имало друга основателна причина същото да бъде ремонтирано в т.нар. „оторизиран/официален сервиз“ и по цени по-високи от пазарните . Самият термин „официален сервиз“ е неясен и условен , както и липсва сигурност , че т.нар.„официален сервиз“ гарантира по-високо качество на ремонта от „неофициален“ /обикновен/ сервиз . Ако се възприеме формално логиката на ищеца излиза , че т.нар.„официален сервиз“ може да формира произволни по-високи цени , които винаги да обвързват виновното лице и застрахователя по „ГО“ , което не може да се счете за законосъобразно .

Настоящият съд не споделя доводът на третото лице помагач , че застраховката „ГО“ сключена от ответника е нищожна - като втора такава за един и същи период – поради противоречие с чл.484 КЗ . Визираната норма е така формулирана , че съдържа забрана само по отношение на съответния застраховател да сключи втори застрахователен договор. Прямо съответния потребител и по отношение на увредените лица нормата трябва да се тълкува благоприятно и според точния й текст - като такава , която не води до нищожност на застрахователния договор , още повече , че съществуват лимити на покритие на

застраховката „ГО“ . В тази връзка съгласно § 24 ПЗР КЗ за заварените до влизането в сила на чл. 484 КЗ случаи на повече от една действаща задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, застрахователите - страни по съответните договори, отговарят помежду си поравно за изплащане на обезщетението, като пред увредените лица и застрахования в случаите, когато последният е платил на увредените лица, застрахователите отговарят солидарно за изплащане на обезщетението. Тази разпоредба на закона показва , че при действието на КЗ (отм.) самият законодател смяташе , че е допустима конкуренция на застраховки и тези договори не са нищожни, а пораждат своето правно действие . С оглед това историческо тълкуване и след съобразяване , че чл.484 КЗ **въвежда забрана само по отношение на застрахователя да сключи втори договор за „ГО“** , трябва да се приеме , че и по действащия КЗ евентуална втора застраховка „ГО“ не е нищожна , а би могла да породи само административно-наказателна отговорност за застрахователя , ако такава е уредена в закона . Отделно , съгласно чл.392 ал.2 КЗ , в случаите на многократно застраховане при застраховки "Гражданска отговорност" ползвателят на застрахователни услуги може да насочи претенцията си до размера на застрахователната сума срещу всеки един от застрахователите, а в отношенията между тях отговорността на всеки от застрахователите в обезщетяването на вредите от застрахователното събитие се определя в такава пропорция, в каквата застрахователната сума по сключената с него застраховка се отнася към общата застрахователна сума на всички застраховки, като застрахованият не може да получи общо от застрахователите повече от действително претърпените вреди. Следователно и по тази общата уредба на действащия КЗ законодателят не счита , че многократното застраховане на един и същи риск води до нищожност на втора или последваща застраховка поради липса на застрахователен интерес .

Налага се изводът , че решението на СРС трябва да се потвърди в обжалваната част . С оглед изхода на делото в тежест на ответника са разноси на ищеца в размер на 152,47 лева , изчислени по компенсация .

На основание чл.280 ал.3 т.1 ГПК и с оглед материален интерес на обжалването под 20 000 лева по търговско дело настоящото решение не подлежи на обжалване .

По изложените съображения , СЪДЪТ

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение решение №20086418 от 05.04.2023 г по гр.д.№10701/20 г на СРС , 157 състав ; в частта , с която Застрахователно Акционерно Дружество Д.Б.Ж.И З.е“ АД гр.София ЕИК ***** е осъдено да заплати на основание чл.411 ал.1 КЗ и чл.86 ал.1 ЗЗД на „ЗАД А.” АД , гр.София ЕИК ***** сумата от 15 833,94 лева – регресно вземане на застраховател по „Каско срещу застраховател по „ГО“ за заплатено застрахователно обезщетение и ликвидационни разноси за вреди по л.а. марка „Мерцедес“, модел „С 500 4 Матик“, с рег. № ***** от ПТП на 21.06.2018 г в село Дълбок извор, на ул. „Първа“ до бензиностанция „Боби Ойл“ ПТП, по вина на водача на колесен трактор „ТК 82“ с рег. №

***** , ведно със законната лихва от 26.02.2020 г. до окончателното заплащане на сумата ; сумата от 1614,18 лева лихви за забава върху посочената главница за периода 25.02.2019 г – 26.02.2020 г ; в частта , в която описания иск за главница е отхвърлен за разликата над 15833,94 лева до размера от 18590,66 лева ; описания иск за лихви за забава е отхвърлен за разликата над 1614,18 лева до размера от 1895,21 лева ; както и в частта за разносните .

ОСЪЖДА „Застрахователно Акционерно Дружество Д.Б.Ж.И З.е“ АД гр.София ЕИК ***** да заплати на „ЗАД А.” АД , гр.София ЕИК ***** сумата от 152,47 лева разноси пред СГС /по компенсация/ .

Решението е постановено при участието на „З.Д.Е.“ АД ЕИК ***** гр.София като трето лице помагач на ответника Застрахователно Акционерно Дружество Д.Б.Ж.И З.е“ АД .

Решението не подлежи на обжалване .

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____